

36

Gorzów Wlkp., dnia 30 lipca 2009 r.

NK.I.AZie.0911-2-23(2) /09

-1232-
UWZŁĄG 14.06.2009
Bytom Odrzański
Wpłynęło dnia 6.7.2009
Nr 32-0150/09-4/09
Ilość załączników

**Rada Miejska
w Bytomiu Odrzańskim**

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 42, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność doręczonej w dniu 6 lipca 2009r. uchwały Nr XXIV/183/2009 Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim z dnia 26 czerwca 2009r. w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w Przedszkolu Publicznym w Bytomiu Odrzańskim.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 czerwca 2009r. Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim podjęła uchwałę w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w Przedszkolu Publicznym w Bytomiu Odrzańskim.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (j.t. Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).

Przepis art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty upoważnia radę gminy do ustalenia opłat za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych. W świetle art. 5 ust. 5 i art. 5a ust. 3 powołanej ustawy zakładanie i prowadzenie przedszkoli publicznych należy do zadań własnych gmin, które powinny być realizowane z jej środków.

Z delegacji przewidzianej w art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty wynika, że opłaty za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych ustala rada gminy, z uwzględnieniem art. 6 ust. 1 pkt 1, który stanowi, że „Przedszkolem publicznym jest przedszkole, które: 1) prowadzi bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie co najmniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego”. Opłaty ustalone przez radę gminy na podstawie art. 14 ust. 5 powinny zatem wskazywać konkretne kwoty za konkretne świadczenia dodatkowe (ponad podstawę programową wychowania przedszkolnego). Można

bowiem wziąć pod uwagę możliwość, że nie każde dziecko będzie korzystało ze wszystkich świadczeń.

Wymogu powyższego niewątpliwie nie spełnia zapis § 1 przedmiotowej uchwały stanowiący, że: „*Ustala się odpłatność za pobyt dziecka w Przedszkolu Publicznym w Bytomiu Odrzańskim obejmującą koszty zajęć opiekuńczo – wychowawczych realizowanych w zakresie i wymiarze przekraczającym podstawy programowe wychowania przedszkolnego w wysokości: 5,5 godzin dziennie - 8%; 8 godzin dziennie – 11% minimalnego wynagrodzenia za pracę ogłaszanego obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów za dany rok*”. Zgodnie z takim postanowieniem cytowanego przepisu wszyscy rodzice (prawni opiekunowie) dziecka będą musieli ponosić taką samą opłatę (uzależnioną jedynie od ilości godzin dziennie), co narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń, zgodnie z którą opłatę wnosi się za konkretne świadczenia przekraczające podstawę programową. Uregulowanie takie powoduje przyjęcie jednej tylko, a przy tym sztywnej opłaty, która w istocie nakłada na rodziców (opiekunów) obowiązek jej ponoszenia w każdym przypadku korzystania przez dziecko z wychowania przedszkolnego, niezależnie od tego, czy przedszkole oferuje jakiegokolwiek inne świadczenia (poza realizacją podstawy programowej wychowania przedszkolnego), w jakim rozmiarze, jakości i wreszcie bez związku z tym, czy konkretne dziecko korzysta w ogóle z owych dodatkowych świadczeń.

Sprecyzowanie przez radę gminy rodzaju świadczeń udzielanych przez przedszkola i wysokości opłat odpowiadających każdemu z tych świadczeń istotne jest także dlatego, że tylko w ten sposób można zweryfikować, czy opłatą nie są objęte świadczenia bezpłatne według art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oświaty, do którego to przepisu ustawodawca odsyła wprost w ramach delegacji z art. 14 ust. 5. Zakres takich bezpłatnych świadczeń został określony przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458 z późn. zm.). Obowiązek organizowania w tym zakresie bezpłatnego nauczania i wychowania oznacza, że gmina nie może pobierać od rodziców (opiekunów) dzieci korzystających z przedszkoli publicznych opłat za zajęcia, które mieszczą się w ramach wyznaczonych w załączniku nr 1 do wymienionego wyżej rozporządzenia MENiS. Opłaty mogą zatem dotyczyć wyłącznie świadczeń w załączniku tym niewymienionych, jak np. za naukę języków obcych, czy wyżywienie. Ponadto wskazać należy, że czytelność usług opiekuńczo-wychowawczych i odpowiadające im ceny, mają istotne znaczenie dla rodziców (opiekunów) dziecka przy wyborze poszczególnych odpłatnych świadczeń dodatkowych, odpowiadających ich

możliwościom zarobkowym i majątkowym, oraz potrzebom i zainteresowaniom danego dziecka. Stanowisko powyższe potwierdza orzecznictwo sądów administracyjnych zawarte między innymi w wyrokach Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu kolejno: z dnia 30 maja 2007r., IV SA/Wr 122/07; z dnia 18 lipca 2007r., IV SA/Wr 213/07; z dnia 5 lutego 2008r., III SA/Wr 662/07; z dnia 21 maja 2008r., IV SA/Wr 150/08.

W powyższej sprawie na uwagę zasługuje również fakt, iż ustalenie opłaty za świadczenie prowadzonego przez gminę przedszkola jest ustanowieniem aktu normatywnego o charakterze aktu prawa miejscowego tj. aktu o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, a zatem zawierającego regulacje jasne, wyczerpujące, uniemożliwiające jego swobodą interpretację. Adresaci tego aktu (rodzice, opiekunowie prawni dzieci) będą z niego czerpać informacje, jakich dodatkowych świadczeń udziela przedszkole publiczne i jaką w związku z tym będą ponosić za to odpłatność. W tej sytuacji organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może ograniczyć się do wprowadzenia sztywniej opłaty ponoszonej za świadczenia bliżej nieokreślone.

Wymogów powyższych z całą pewnością nie spełnia opłata określona przez Radę Miejską w Bytomiu Odrzańskim, która została ustalona na sztywnym poziomie z rozróżnieniem jedynie zakresu czasowego pobytu dziecka w przedszkolu, a tym samym uniemożliwiająca kontrolę, czy w jej ramach mieszczą się wyłącznie świadczenia przekraczające podstawy programowe wychowania przedszkolnego.

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jarosław Barańczak
DYREKTOR GENERALNY

Otrzymują:

1. Adresat.
2. A/a.

